

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena
Boico Victor

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2019, în cauza penală în privința lui

Postolachi Alexandr xxxxx

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 06.03.2018 – 20.11.2018;*
2. *Instanța de apel: 11.01.2019 – 19.06.2019;*
3. *Instanța de recurs: 05.08.2019 – 28.11.2019.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 20 noiembrie 2018, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Postolachi Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 6 luni închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 6 luni închisoare;
- în baza art. 201/1 alin. (1) lit. a) Cod penal la 2 ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 (doi) ani 2 (două) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin.(4) Cod penal, la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin decizia Curții de Apel Bălți din 07.11.2018, și definitiv i s-a stabilit pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul pedepsei s-a calculat din 20.11.2018, cu includerea în acest temei a perioadei aflării inculpatului în stare de arest preventiv de la 17.06.2018 până la 20.11.2018.

S-a încasat de la Postolachi Alexandr în beneficiul statului cheltuielile suportate pentru procedura de extrădare în mărime de 47021,56 lei.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Postolachi Alexandr, la data de 28.09.2017, în intervalul de timp de la ora 17:00 până la ora 24:00, fiind în stare de ebrietate, a telefonat-o pe fosta sa soție, Postolachi Elena, la telefonul mobil, amenințând-o cu răfuiala fizică. Ca urmare a conflictului inițiat, la aceeași dată, aproximativ pe la orele 17:00, urmărind scopul impunerii voinței sale și a controlului personal, provocării stării de tensiune și suferinței psihice, a manifestat un comportament: agresiv și violent față de fosta soție, Postolachi Elena, venind la locul de muncă al ultimei, magazinul „Market Angro”, amplasat în mun. Edineț, unde i-a aplicat lui Postolachi Elena lovituri cu palma peste față, numind-o totodată cu cuvinte necenzurate, acțiuni ilegale în rezultatul cărora lui Postolachi Elena i-au fost provocate puternice suferințe fizice și psihice.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 201/1 alin. (1) lit. b) Cod penal – *violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei.*

Tot el, la data de 29.01.2018, aproximativ pe la orele 19:00, având intenția de profit, în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pe ascuns, a pătruns în gospodăria cet. Rusu Anastasia, amplasată în xxxxx, de unde, din locuința respectivă a sustras un ferestruu mecanic de model „Taiga” de culoare oranj, la prețul de 2000 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 2000 lei.

Prin acțiunile sale inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, la data de 30.01.2018, aproximativ pe la ora 21:00, având intenția de profit, în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pe ascuns a pătruns în gospodăria cet. Rusu Anastasia, amplasată în xxxxx, de unde, din casa de locuit a gospodăriei respective a sustras un televizor de model „Samsung”, la prețul de 2000 lei, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 2000 lei.

Astfel, inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Baban N. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care instanța să se limiteze la termenul care a fost deja ispășit, iar restul să-i fie numit condiționat.

În motivare și-a expus dezacordul său cu pedeapsa stabilită inculpatului, invocând, totodată, și nevinovăția ultimului în săvârșirea infracțiunii imputate, deoarece în acea zi, la orele 17.30 se afla în satul vecin și nicidecum nu putea fi în xxxxx. Faptul dat poate fi demonstrat prin descifrările convorbirilor de pe telefonul mobil, și anume prin SMS dintre el și partea vătămată, care până acum se păstrează în telefonul inculpatului și poate să prezinte extrasele din telefon.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2019 a fost admis apelul declarat de avocatul Baban N. în numele inculpatului, casată sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru primă instanță, după cum urmează.

În baza art. art. 332, 391 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, art. 109 Cod penal, a fost încetat procesul penal în privința lui Postolachi Alexandr pe art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (furtul din 29.01.2018) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (furtul din 30.01.2018), din motivul împăcării părților.

Postolachi Alexandr recunoscut vinovat în baza art. 201/1 alin. (1) lit. b) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 1 an închisoare.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei aplicate cu pedeapsa stabilită prin decizia Curții de Apel Bălți din 07.11.2018, definitiv i s-a aplicat pedeapsa de 1 an 2 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul pedepsei, calculându-se din 19.06.2019, cu includerea în acest termen a perioadei aflării inculpatului sub arest de la 17.06.2018 până la 19.06.2019, cu deținerea lui Postolachi Alexandr în continuare sub arest.

În latura încasării de la inculpatul Postolachi Alexandr a cheltuielilor suportate pentru procedura de extrădare, au fost menținute dispozițiile sentinței instanței de fond.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, probele, fiind apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, astfel, prima instanță corect a concluzionat asupra vinovăției inculpatului Postolachi Alexandr de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d) și 201/1 alin. (1) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a depus cerere, prin care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, cererea, fiind admisă de instanța de fond, astfel, cauza a fost examinată în procedură simplificată, conform art.364/1 Cod de procedură penală.

Astfel că, instanța de apel a respins alegațiile apelantului, precum că inculpatul nu a comis infracțiunea prevăzută de art. 201/1 Cod penal, menționând, totodată, că în ședința instanței de apel inculpatul nu a negat săvârșirea infracțiunii incriminate, solicitând doar aplicarea unei pedepse mai blânde.

Referitor la solicitarea inculpatului Postolachi Alexandr și avocatului acestuia, Baban N. privind încetarea procesului penal pe capetele de acuzare în baza art. 186 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților (art. 109 Cod penal), instanța de apel, verificând argumentele aduse de către autorul apelului în raport cu materialul probant acumulat și cu cadrul legal existent, a ajuns la concluzia privind încetarea procesului penal de învinuirea lui Postolachi Alexandr în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal

(furtul din 29.01.2018) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (furtul din 30.01.2018) CP, în legătură cu împăcarea părților.

În susținerea acestei concluzii, instanța de apel a notificat prevederile art. 332 alin. (1), art. 285 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, precum și dispoziția art. 109 alin. (1) Cod penal și a relevat că, componența de infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2) Cod penal reținută în acțiunile inculpatului Postolachi Alexandr, în corespundere cu art. 16 alin. (3) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, fiind inclusă în capitolul VI a Părții speciale a Codului penal, astfel, făcând parte din categoria infracțiunilor referitor la care se permite împăcarea.

De asemenea, instanța de apel a făcut trimitere și la practica judiciară constantă cu privire la aplicarea art. 109 Cod penal și 276 Cod de procedură penală în cazurile împăcării părților, și a menționat că, dispunând de cererile părții vătămate Rusu Anastasia (vol. I, f.d. 206, vol.3, f.d. 15, 23), care, deși nu sunt autentificate notarial, însă au fost întocmite personal de Rusu Anastasia și cele depuse în instanța de apel sunt autentificate de avocatul V. Gordilă, prezentate primei instanței și în ședința de judecată a instanței de apel și exprimă în mod cert voința acesteia de a se împăca, cererea de împăcare, fiind susținută de avocatul părții vătămate - V. Gordilă și în ședința instanței de apel, Colegiul a considerat că dispune de temei legal pentru încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, constatând că, în speța dată, condițiile pentru aplicarea art. 109 Cod penal au fost respectate.

Astfel, reieșind din cele enunțate supra, instanța de apel a concluzionat că, inculpatului urmează a fi aplicată pedeapsa doar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) lit. b) Cod penal și ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75, 84 alin. (4) Cod penal, precum și de art. 364/1 Cod de procedură penală, Colegiul a considerat că pedeapsa sub formă de închisoare va fi una legală, proporțională și echitabilă.

În acest sens, instanța de apel a menționat căința sinceră a inculpatului, solicitarea acestuia de a examina cauza în procedură simplificată, precum și faptul că, inculpatul anterior a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor similare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea.

Ca urmare, a fost respinsă solicitarea apelantului privind stabilirea în privința inculpatului Postolachi Alexandr a pedepsei închisorii cu suspendarea condiționată a executării ei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) lit. b) Cod penal.

La fel, Colegiul a conchis că este nefondată cererea inculpatului Postolachi Alexandr depusă în instanța de apel privind aplicarea în privința sa a prevederilor art. 385 Cod de procedură penală, indicând că, până în prezent este deținut în Penitenciarul nr. 11 din or. Bălți, în care condițiile de detenție nu corespund standardelor necesare, și care le consideră ca inumane din următoarele considerente: supraaglomerarea, lipsa de igienă și a condițiilor materiale adecvate, de proastă calitate și cantitate insuficientă de alimente, lipsa de îngrijiri medicale adecvate. În cazul dat, deoarece se află în condiții care nu sunt adecvate unei detenții în condiții satisfăcătoare timp îndelungat, și anume timp de un an, a considerat că este necesară o reducere esențială a termenului de aflare în detenție în conformitate cu art. art. 385, 473 pct. 3) Cod de procedură penală.

În sensul dat, instanța de apel a notificat prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și conținutul **raportului în temeiul art. 473³ alin. (3) Cod de procedură penală asupra condițiilor de detenție contestate**, emis de Penitenciarul nr. 11 Bălți (vol. III, f.d. 28-30), privitor la plângerea înaintată de Postolachi Alexandr, și a concluzionat că, nu au fost constatate temeiuri pentru aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, or, lui Postolachi Alexandr i-a fost acordat minimul de condiții pentru executarea detenției.

6. Decizia instanței de apel pronunțată integral la data de 26 iunie 2019, este atacată cu recurs ordinar de procuror, la data de 24 iulie 2019, care, invocând temeiul de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei soluții de menținere a hotărârii primei instanțe, deoarece apelul avocatului Baban N. în numele inculpatului greșit a fost admis.

În motivare își exprimă dezacordul său cu soluția instanței de apel privind încetarea procesului penal de învinuirea lui Postolachi Alexandr în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (furtul din 29.01.2018) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (furtul din 30.01.2018), în legătură cu împăcarea părților, considerând că, în speța dată, nu sunt întrunite condițiile necesare pentru aplicarea art. 109 Cod penal.

La fel, invocă blândețea pedepsei aplicată inculpatului pentru infracțiunea prevăzută de art.201/1 alin. (1) lit. b) Cod penal, care, în opinia acuzatorului de stat, este inechitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea acestuia. Totodată, indicând că, inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, fapt confirmat prin apelul declarat.

Recurentul consideră că, hotărârea primei instanțe în speța dată este legală și întemeiată.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

7.1. Colegiul lărgit consideră nefondate alegațiile acuzatorului de stat sub aspectul ilegalității încetării procesului penal în baza art. 109 Cod penal și blândețea pedepsei, temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 10) Cod de procedură penală, și în acest sens se reține că, judecarea cauzei penale vizate în recursul ordinar a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, și la judecarea apelului declarat de avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului, instanța de apel a verificat îndeplinirea de către prima instanță a cerințelor dispozițiilor art. 364/1 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, constatând că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate nu a fost viciată.

Totodată, instanța de apel a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal de învinuirea lui Postolachi Alexandr pe art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (furtul din 29.01.2018) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (furtul din 30.01.2018), din motivul

împăcării părților, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) lit. b) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală și art. 84 Cod penal, să-i stabilească pedeapsa sub formă de închisoare cu executarea efectivă a acesteia.

Astfel, analizând decizia atacată, Colegiul lărgit conchide, că instanța de apel legal și întemeiat a casat total sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, deoarece la judecarea apelului declarat de avocatul Baban N., a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Subsidiar, instanța de recurs subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

7.2. Totodată, Colegiul lărgit consideră necesar de a menționa că, potrivit practicii judiciare constante, realizarea dreptului părții vătămate la împăcare, poate fi prin reprezentant, or, alin.(2) art.79 Cod de procedură penală, prevede că, în calitate de reprezentanți ai victimei, părții vătămate, la procesul penal pot participa avocați și alte persoane împuternicite cu asemenea atribuții de către participantul la procesul respectiv, prin procură. Iar conform art.80 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală reprezentantul victimei, părții vătămate are dreptul în numele persoanei reprezentate, în modul prevăzut de prezentul cod, să încheie tranzacții de împăcare cu bănuitul, învinuitul, inculpatul.

Prin urmare, împuternicirile avocatului, inclusiv și în cazul când reprezintă partea vătămată, se confirmă prin mandatul eliberat de biroul de avocați, în modul prevăzut de lege și totodată, pentru că împăcarea este personală, dreptul părții vătămate la împăcare trebuie să fie confirmat prin procura întocmită și legalizată conform legislației civile. Deci, în lipsa părții vătămate, avocatul, ca reprezentant al ei, trebuie să prezinte organului de urmărire penală ori instanței de judecată, nu numai mandatul, dar și procura privind împuternicirea acestuia de a efectua procedura împăcării.

În speța dată, Colegiul lărgit atestă faptul că, în instanța de apel a fost prezentat mandatul avocatului Gordilă Vitalie cu semnătura părții vătămate Rusu Anastasia (f.d.16, vol. III), procura nr. 1999 din 05 martie 2019 autentificată notarial, prin care se împuternicește avocatul Gordilă Vitalie de a exercita toate drepturile și obligațiile prevăzute de art. 79 și 80 Cod de procedură penală, **inclusiv să încheie tranzacții de împăcare cu inculpatul** (f.d.17, vol. III), precum și cererea scrisă personal de către partea vătămată Rusu Anastasia, autentificată de avocatul Gordilă Vitalie, prin care a solicitat încetarea procesului penal față de Postolachi Alexandr, din motiv de împăcare (f.d.15, vol. III).

De asemenea instanța de recurs menționează, că cerere de împăcare cu inculpatul partea vătămată a depus încă la etapa examinării cauzei în prima instanță, însă a fost lăsată fără careva soluționare de către aceasta, astfel că instanța de apel, în conformitate cu legislația în vigoare și practica judiciară constantă, avea tot dreptul la etapa examinării apelului să soluționeze și chestiunea privind împăcarea părților.

7.3. Referitor la alegațiile acuzatorului de stat privind blândețea pedepsei, Colegiul penal lărgit consideră că sunt nefondate, or, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și aplicând dispozițiile art.364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, precum și art. 84 Cod penal, i-a stabilit inculpatului Postolachi Alexandr o pedeapsă legală, echitabilă și proporțională faptei comise de acesta.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2019, în cauza penală în privința lui **Postolachi Alexandr xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **24 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor